

Gäller för: Operation Uddevalla sjukhus

Giltig från: 2026-03-13

Innehållsansvar: Linda Ahlqvist, (liner4), Sektionsledare

Giltig till: 2028-03-13

Granskad av: Johanna Fällén, (johfa11), Överläkare

Godkänd av: Jimmy Bjelkengren, (jimbj), Verksamhetschef

Benkvarn – handhavande

Revidering i denna version

Revidering under rubrik: Utrustning, Avslutning/Postoperativt

Bakgrund

I samband med ortopedoperationer där det föreligger osteolys, kan donerad benvävnad användas. Denna verksamhet anpassas till nu gällande lagar och förordningar. Fullständig beskrivning och redogörelse kring detta finns i ”Kvalitetshandboken – vävnadsinrättningar för ben i VGR”. Dokumenten finns vid benbanksfrysens, där finns även lokala anvisningar: Arbetsbeskrivning för benbank vid ortopedkliniken NU-sjukvården.

Syfte

Att skapa ett dokumentstöd vid omhändertagande av benvävnad, caput femoris, som skall användas som packningsben vid kirurgi på patient med osteolys etc. Där benvävnaden behöver finfördelas, malas i benkvarn vid bentransplantation.

Vilka berörs

Operatör, operationssjuksköterska och undersköterskor vid operationsavdelningen Uddevalla.

Utrustning

- Ett godkänt caput med benvävnadsjournal
- Låsbart bord
- Skärbräda steril
- Benkvarn steril
- Natriumklorid flaska och Natriumklorid påse. Sterilt höftspolset
- Bentvättset galler sterilt
- Såghandtag plus rakt sågblad sterilt
- Sterilt operationslakan

Metodbeskrivning

Operationssal

1. Benvävnaden tas från frys (70 grader) tillsammans med tillvaratagande rapport och användarrapport in på operationssal, rapporten finns på vid benbanksfrysen i en pärm märkt "Godkänd benvävnad".
2. Innan operationsstart kontrollerar operationssjuksköterskan patientens identitet, att kodnummer och tillvaratagande rapport överensstämmer och att transplantatet ej överstiger 180 dagar samt att benbanksburken är oskadad och obruten.
3. Benvävnaden hanteras sterilt och läggs i 1 liter Natriumklorid, i ca 20 minuter.
4. Benkvarn monteras och placeras på rullbord med låsbara hjul. Skärbrädan läggs på bordet under benkvarnen för att anpassa bordets utformning.
5. Därefter delas caput och finfördelas i en benkvarn, för att användas som packningsben där benvävnad saknas. Benmassan tvättas i Natriumklorid med hjälp av höftspolset.
6. Undersköterska fyller i användarrapport under operation.
Om intaget ben ej blir använt skall det kasseras och även detta skall fyllas i på användarrapporten.
7. Operationssjuksköterskan läser igenom användarrapport och klistrar ett kontrollnummer från den använda benvävnaden i mottagande patientjournal, på bladet för batchlappar.

Avslutning/Postoperativt

Operationssjuksköterskan kontrollerar och signerar användarrapport.

Tillvaratagande rapport och användarrapport läggs på skrivbordet på sektionens kontor.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Operation Uddevalla sjukhus

Innehållsansvar: Linda Ahlqvist, (liner4), Sektionsledare

Granskad av: Johanna Fällén, (johfa11), Överläkare

Godkänd av: Jimmy Bjelkengren, (jimbj), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10093-1252922689-7

Version: 10.0

Giltig från: 2026-03-13

Giltig till: 2028-03-13